

บทความวิจัย (Research Article)

ผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติ ระบำนางสงกรานต์

The Effects of Learning Management Using Davies' Instructional Model
to Enhance Rabam Nang Songkran Performance Skills

อาทิตยา เงินแดง / Artitaya Ngerndang

สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

E-mail: artitaya_n@rmutt.ac.th

ประวิทย์ ฤทธิบูลย์ / Pravit Rittibul

สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

*Corresponding author: E-mail. pravit@rmutt.ac.th

ชวลิต สุนทรานนท์ / Chaovalit Soontranon

สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

E-mail: chaovalit_s@rmutt.ac.th

ศวิตากัญพร เมืองทอง / Savitakanyaporn Muangthong

สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

E-mail: M.savita2004@gmail.com

Received: November 15, 2025 Revised: November 24, 2026 Accepted: April 20, 2026 Published: April 30, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติระบำนางสงกรานต์ 2) ศึกษาผลการรับรู้ความสามารถของตนเอง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา และผู้ที่มีความสามารถในการแสดงด้านนาฏศิลป์ไทยมีประสบการณ์ด้านการแสดงไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 14 คน โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง 2) แบบวัดทักษะปฏิบัติทำรำระบำนางสงกรานต์ 3) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า ผลการถ่ายทอดรูปแบบการแสดงระบำนางสงกรานต์ ใช้กระบวนการถ่ายทอดทำรำตามรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสมีแนวคิดสำคัญคือการแบ่งทักษะใหญ่เป็นทักษะย่อย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 1) ขั้นสาธิตทักษะ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้รับการถ่ายทอดปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้รับการถ่ายทอดปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ และ 5) ขั้นให้ผู้รับการถ่ายทอดเชื่อมโยงทักษะย่อย ที่สามารถพัฒนาทักษะในการปฏิบัติทำรำของผู้รับการถ่ายทอดโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.07 จากคะแนนเต็ม

20 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 โดยผู้เรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และมีความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการถ่ายทอดในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์, ทักษะปฏิบัติของเดวีส์, ระเบ้านางสงกรานต์

Abstract

This research aimed to 1) study the effects of learning management using Davies' Instructional Model to enhance *Rabam Nang Songkran* performance skills, 2) determine learners' self-efficacy perception, and 3) explore student satisfaction after the implementation of learning management using Davies' Instructional Model. The sample consisted of 14 students majoring in dance education who were skilled in Thai dance and had at least one year of performing experience. Purposive sampling was employed for sample selection. The research instruments included 1) unstructured interviews, 2) practical performance skills evaluation for *Rabam Nang Songkran* dance, 3) self-efficacy perception questionnaire, and 4) satisfaction assessment form. Data were analyzed using means and standard deviations. Descriptive analysis was applied for data presentation.

The results revealed that learning management using Davies' Instructional Model to enhance *Rabam Nang Songkran* performance skills emphasizes dividing a major skill into sub-skills for students to practice each part before integrating them into a complete skill. It comprised 5 steps: 1) demonstration of the skills, 2) demonstration and practice of sub-skills, 3) practice of sub-skills, 4) providing techniques, and 5) connecting sub-skills to form a complete skill. The overall mean score was 17.07 out of 20, with a standard deviation of 0.73, showing a significant improvement in performance skills. Learners reported the highest level of self-efficacy perception, with a mean score of 4.61 and a standard deviation of 0.52. Overall, they also had the highest level of satisfaction with the learning activities, with a mean score of 4.70 and a standard deviation of 0.50.

Keywords: Thai classical dance learning management, Davies' instructional model, *rabam nang songkran*

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี รวมไปถึงการเป็นโลกดิจิทัลที่ข้อมูลในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็วในทุกมิติ การพัฒนาศักยภาพของคนถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 ในบริบทการพัฒนาประเทศในมิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาทุกช่วงวัย ยกกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพทางการศึกษาที่สามารถใช้ประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างหลากหลายรูปแบบที่สนับสนุนศักยภาพของบุคคลที่จะมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

จากการเปลี่ยนแปลงของกระแสในสังคมโลกมีการพัฒนาเพื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลให้ประชาคมโลกต้องมีการปรับตัวไปตามสภาพของเศรษฐกิจและสังคมให้สามารถก้าวทันกับสภาพแห่งการเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เห็นได้จากสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กล่าวถึงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มีความพร้อมทั้งกายและใจ สติปัญญาสามารถเรียนรู้และรักษา รู้คุณค่าทางวัฒนธรรม ปรับเปลี่ยนค่านิยมเสริมสร้างพฤติกรรมที่มีจิตสำนึกร่วมกันตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ที่ทุกคนต้องได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี 2573 (National Advisor Committee on Creative and Cultural Education, 1999; นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559) ซึ่งในประเทศไทยเองนั้นยังคงต้องเผชิญกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาส และข้อจำกัดต่อการพัฒนาทางด้านการศึกษาของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมของคน การบริหารจัดการ และระบบให้มีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งจะรับการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นโดยกำหนดเป็นจุดเน้นในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของคนในประเทศไทย

ระบบการศึกษาของประเทศไทยได้มีการดำเนินการปรับและพัฒนาระบบการจัดการศึกษาใหม่ที่เรียกว่า การปฏิรูปการศึกษา (Educational Reformation) เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) โดยให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความคิด สร้างสรรค์ และเรียนรู้แบบร่วมมือเน้นทักษะทางด้านเทคโนโลยีรวมทั้ง มีทัศนคติและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Saavedra and Opfer, 2012) การจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ที่ผ่านมาเป็นไปตามหลักปรัชญานิรันดร์นิยม (Perennialism) ที่เน้นผู้สอนเป็นสำคัญเนื่องจากสรรพวิชาความรู้มาจากตัวผู้สอน เพราะนาฏศิลป์เน้นการถ่ายทอดความรู้ โดยการสืบทอดจากตัวบุคคลสู่บุคคลมากกว่าตำราหรือหนังสือ การจัดการองค์ความรู้จากบรมครูผู้สอนในศาสตร์คือบุคคลที่ได้รับการยกย่องในวิชาชีพว่ามีความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์ และพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งองค์ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นสมบัติทางการศึกษาที่นำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางด้านนาฏศิลป์ อีกทั้งนาฏศิลป์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งของวัฒนธรรม (มาโนช บุญทองเล็ก, 2558) แต่เดิมส่วนใหญ่เป็นการเลียนแบบโดยครูผู้สอนรำนำและให้ผู้เรียนรำตาม ดังนั้นการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ไทยนั้นผู้สอนจะต้องเป็นผู้ชำนาญทั้งในด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติในสาขาวิชาของตนเป็นอย่างมาก อีกทั้งต้องมีเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดสู่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพราะในการเรียนนาฏศิลป์นั้นมีการบวบทำรำและเพลงร่ำอยู่มากมายที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ในยุคปัจจุบัน (Boontonglek, Rittibul, Orachun & Boonsong, 2023)

จากการศึกษาสภาพในปัจจุบันการเรียนนาฏศิลป์หลักสูตรมีการกำหนดให้ผู้เรียนได้บูรณาการทั้งในด้านเนื้อหาที่เป็นทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ โดยผู้สอนจะทำหน้าที่บรรยายเนื้อหา และถ่ายทอดทักษะด้านปฏิบัติโดยการสาธิตและให้ผู้เรียนอาศัยความจำจากการปฏิบัติเลียนแบบเป็นหลัก และให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้เรียนที่มีพื้นฐานเดิมก็จะพัฒนาการเรียนรู้ได้มากกว่า แต่ถ้าผู้เรียนไม่สนใจในการสังเกต หรือขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องอาจจะส่งผลให้ตามเนื้อหาไม่ทัน ปฏิบัติไม่ได้ และมีความรู้สึว่าการปฏิบัติทำทางยากเกินไปจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์หรือเป้าหมายของผู้สอนที่ได้กำหนดไว้ (วิรติ จินตะโล และปรวัน แพทยานนท์, 2561) จึงทำให้

กระบวนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนานุชนวัยให้มีความจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง Mintzberg ได้กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นวิธีการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางหรือเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตหรือเป็นวิถีทางในการที่ก้าวเดินเพื่อไปถึงที่หมายได้อย่างรวดเร็ว (วลิตา อุ่นเรือน และ Keith D. Aytch, 2566) จากการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางด้านนาฏศิลป์และบริบทในการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการที่จะพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนด้านทักษะปฏิบัติ วาริ ทิมอินทร์ (2564) กล่าวว่าในปัจจุบันการศึกษาไทยมุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ ทั้งนี้ครูเป็นผู้แนะนำให้มากกว่าจะถ่ายทอดความรู้ด้วยตนเอง และใช้สื่อผนวกกับวิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถนำมาใช้ในการสอนนาฏศิลป์โดยมีครูเป็นต้นแบบที่ดีและทำหน้าที่ชี้แนะปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ตามศักยภาพของตนเอง ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยกันพัฒนาทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถทักษะของผู้เรียน โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส เกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะปฏิบัติที่ว่าทักษะส่วนใหญ่ จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ ให้ได้ก่อนแล้วจึงค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น โดยมี 5 ขั้นได้แก่ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นสาธิตและฝึกปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นฝึกปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้เทคนิควิธีการ และขั้นเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ (ทิตนา แคมมณี, 2560)

กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นการให้ความหมายใหม่ต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเจตคติใหม่ ซึ่งในกระบวนการพัฒนาบุคคลนั้นต้องใช้ทั้งการเรียนรู้ประสบการณ์ อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ (Rittibul, Boontonglek, Orachun, Ngerndang & Boonsong, 2024) ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิสมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์ ที่นำเสนอแนวคิด วิธีการ รูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนผู้เรียนที่พึงประสงค์เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติระบำนางสงกรานต์
2. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความสามารถของตนเองในทักษะปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. รูปแบบการสอนของเดวิส (Davies)

รูปแบบการสอนของเดวิส Davies (1971) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้น

ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดี และรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะ หรือการกระทำ ที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำ หรือเร็วเกินไปกติก ก่อนการสาธิต ผู้สอนควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกตควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือ ทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิต หรือ มีแบบอย่างให้ดูหากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่ม สาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ เช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้นทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลือง น้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติ แต่ละ ส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่ง สามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

รูปแบบการสอนของเดวิส Davies จะทำการแบ่งกระบวนการเรียนการสอนออกเป็น 5 ขั้น เพื่อให้ง่าย ต่อการจัดการเรียนการสอน และการประเมินคุณภาพของผู้เรียนของอาจารย์ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เริ่มจากการสาธิตทักษะหรือการกระทำ โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้น จนจบทักษะ ขั้นที่ 2 ผู้สอนแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียน สังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 คือ การเพิ่มเติมทักษะ เทคนิควิธีการเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น และขั้นที่ 5 คือ ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจนจบ

2. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy)

การรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง หรือความเชื่อมั่นในตนเอง (self-efficacy) คือการประเมินโอกาส ที่จะทำภารกิจใดภารกิจหนึ่งให้สำเร็จ ในมุมมองของ Bandura ความเชื่อมั่นในตนเองที่รับรู้ได้ส่งผลให้เกิด ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งหมายถึงความมั่นใจหรือความเชื่อของบุคคลในความสามารถของตนเองที่จะบรรลุ เป้าหมายทางพฤติกรรมในโดเมนเฉพาะ (Bandura, 1982; 1986; 2000) บนพื้นฐานของคำจำกัดความของ ความเชื่อมั่นในตนเองของ Bandura นักวิชาการในประเทศได้ให้คำจำกัดความของความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และสาขาของการวิจัยของตนเอง เช่น Wang Dehua (1992) เชื่อว่าความ เชื่อมั่นในตนเองคือการตัดสินใจความสามารถของบุคคลในการจัดการและดำเนินการพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้บรรลุรูปแบบพฤติกรรมที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ความเชื่อมั่นในตนเองไม่ได้เกี่ยวข้องเฉพาะกับทักษะที่บุคคล มีเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้สิ่งที่ตนเองมีอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นในตนเองคือระดับของ การคาดการณ์ การตัดสินใจ และความมั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะจัดการกับสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และเป็นการรับรู้และเข้าใจความสามารถของแต่ละบุคคลในการบรรลุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ความเชื่อมั่น

ในตนเองเป็นความเชื่อในความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานที่เฉพาะเจาะจง โดยการระดมแรงจูงใจ การรับรู้ และทรัพยากรอื่น ๆ ของตนเองในสภาพแวดล้อมที่กำหนด (Zhou Wenxia, Guo Guiping, 2006) นักวิชาการบางคนเชื่อว่าความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึงความมั่นใจโดยทั่วไปของแต่ละบุคคลในความสามารถของตนเองที่จะทำงานที่ท้าทายในทุกสถานการณ์ เป็นการยอมรับการมีอยู่ของความเชื่อมั่นในตนเองโดยทั่วไป (Zhang Li, Xu Xin, 2023) ในการศึกษาครั้งนี้ ความเชื่อมั่นในตนเอง (self-efficacy) คือ การรับรู้ถึงความสามารถของตนเองของนักศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของผลงานการแสดงนาฏศิลป์หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน

3. ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนเองคาดหวังและต้องการ หรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่ถ้าสิ่งที่ได้รับไม่เพียงพอหรือต่ำกว่าความคาดหวัง ก็จะก่อให้เกิดความรู้สึกในทางลบ ซึ่งความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถ แสดงออกมาให้เห็นได้ชัดเจน แต่สามารถรับรู้ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสอบถาม (Shell, 1975; Newstrom & Davis, 1997; Kotler, 2006)

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา และผู้ที่มีความสามารถในการแสดง ด้านนาฏศิลป์ไทย จำนวน 14 คน โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้ที่ศึกษา หรือมีประสบการณ์ด้านการแสดงไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาส่งเสริมความรู้และทักษะให้กับผู้เรียนเป็นรูปแบบการแสดง ของ นายเสรี หวังในธรรม (ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ปีพุทธศักราช 2531) ซึ่งขณะนั้นได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองสังคีต กรมศิลปากร ได้ริเริ่มประพันธ์บทของระบำนางสงกรานต์ขึ้นโดยการนำความรู้จากการศึกษาด้านนางสงกรานต์ในศิลาจารึกของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) มาเป็นแนวทางในการประพันธ์บทและสร้างสรรค์เป็นระบำขึ้น เพื่อให้เกิดการแสดงชุดใหม่ที่มีความเกี่ยวข้องกับประเพณีสงกรานต์ โดยมีนายมนตรี ตราโมท ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย ปีพุทธศักราช 2528) เป็นผู้บรรจเพลง มีนางลมุล ยมะคุปต์ (ผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย) และนางเฉลย ศุขะวนิช (ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย ปีพุทธศักราช 2530) เป็นผู้ประดิษฐ์กระบวนท่ารำ จัดการแสดงครั้งแรกในรายการศรีสุนาภกรรม ครั้งที่ 59 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2524 ณ โรงละครแห่งชาติ โดยใช้ชื่อว่า “ระบำเบิกโรงเรื่องนางสงกรานต์” โดยมีรูปแบบการแสดงแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ (ชลธิชา กฤษณมิตร และคณะ, 2563)

ช่วงที่ 1 เป็นการร่ายรำในช่วงทำนองและบทร้องแรก โดยนางสงกรานต์ทั้ง 7 จะออกมาพร้อมกันในเพลงปฐมแล้วตั้งแถวรูปตัววี จากนั้นจึงปฏิบัติท่ารำตามบทร้องในเพลงเวสสุกรรม

ช่วงที่ 2 เป็นการปฏิบัติท่ารำตามบทร้องที่กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของนางสงกรานต์แต่ละวัน เริ่มจากวันอาทิตย์แล้วเรียงลำดับไปจนถึงวันเสาร์ จนครบ 7 วัน โดยมีพาหนะทรงประจำวันของนางสงกรานต์ออกมาในบทที่กล่าวถึงพาหนะทรงนั้น ๆ ซึ่งจะอยู่ตอนท้ายของบทร้องแต่ละวัน

ช่วงที่ 3 เป็นการร่ายรำในช่วงทำนองและบทร้องตอนท้าย โดยนางสงกรานต์และพาหนะทรงทั้ง 7 วัน ปฏิบัติทำรำพร้อมกันในเพลงหน้าพาทย์ระบองกันซึ่งบรรเลง 2 เที้ยว โดยเที้ยวแรกปฏิบัติทำรำตามบทร้อง และเที้ยวที่ 2 ปฏิบัติทำรำตามทำนองเพลงจนจบกระบวนทำรำ และเข้าหลังเวทีด้วยเพลงร่ำ

ต่อมาภายหลัง นายเสรี หวังในธรรม ได้จัดทำรูปแบบการแสดงที่เป็นละครตำนานพื้นเมืองเรื่อง สงกรานต์ ตอน “เชิญศิระชะท้าวกบิลพรหม” ขึ้น โดยประพันธ์บทและบรรจุเพลงเพิ่มและได้นำระบำนางสงกรานต์มาเป็นส่วนประกอบการแสดงละครในครั้งนี้ด้วย ซึ่งจัดแสดงครั้งแรกในรายการ ศรีสุชนาฏกรรม ครั้งที่ 95 เมื่อวันที่ 27 - 28 เมษายน 2527 ณ โรงละครแห่งชาติ (รัฐศาสตร์ จันเจริญ, 2568)

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

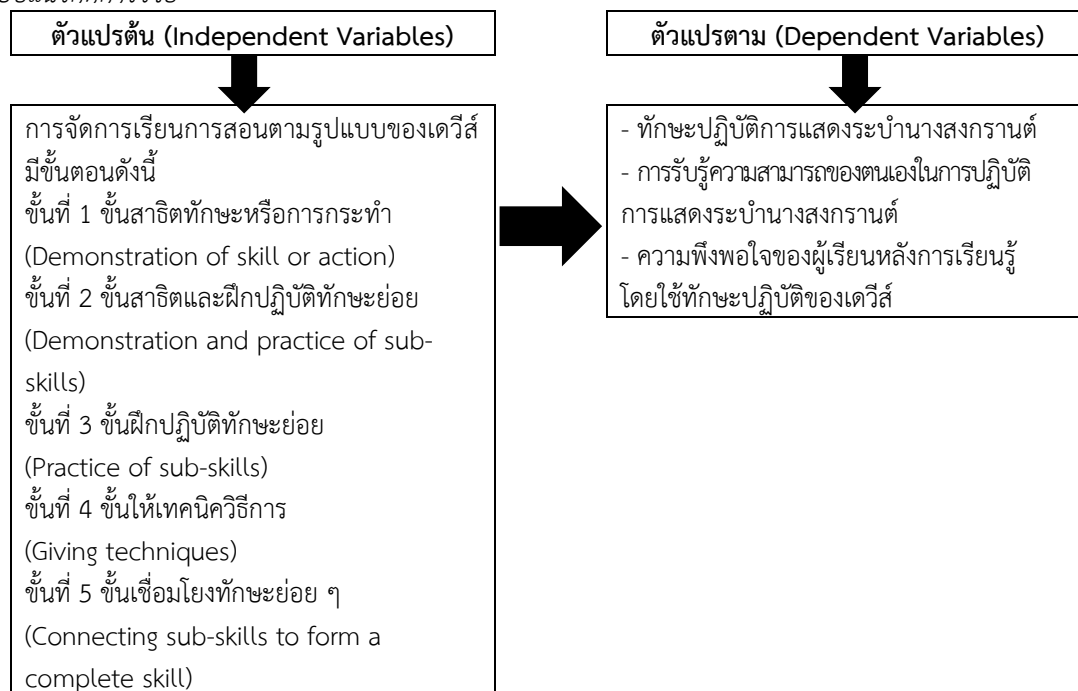
ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568 (เดือนกรกฎาคม-ตุลาคม 2568)

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิส
- ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ
 - ทักษะปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์
 - การรับรู้ความสามารถของตนเองในปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์
 - ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

5. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หมายเหตุ. โดย อาทิตยา เงินแดง และคณะ (2568)

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีชุดคำถามตายตัว โดยผู้วิจัยจะตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบสนองตามธรรมชาติ ทำให้การสนทนายืดหยุ่นและเป็นไปตามบทสนทนาที่เกิดขึ้นขณะนั้น เพื่อการสำรวจหัวข้อที่ซับซ้อนและต้องการข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบการวิจัย

2. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส จำนวน 15 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 45 ชั่วโมง โดยกำหนดกิจกรรมตามรูปแบบ 5 ขั้นตอนที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00

ตารางที่ 1 ตารางขั้นตอนการถ่ายทอดทำรำระบำนางสงกรานต์

ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียดกระบวนการ
1	ขั้นสาธิตทักษะ (Demonstration of skill or action)	ผู้ถ่ายทอดได้แสดงให้เห็นผู้รับการถ่ายทอดดูเป็นตัวอย่างแบบซ้ำ ๆ อย่างชัดเจน อธิบายรายละเอียดของการเคลื่อนไหวร่างกายแต่ละส่วน ผู้ถ่ายทอดสาธิตโดยใช้จังหวะดนตรีประกอบ เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดเห็นภาพรวมของการแสดง
2	ขั้นสาธิตและให้ผู้รับการถ่ายทอดปฏิบัติทักษะย่อย (Demonstration and practice of sub-skills)	แบ่งท่ารำออกเป็นทักษะย่อย ๆ ตามลำดับความยากง่าย ผู้ถ่ายทอดสาธิตทักษะย่อยแต่ละส่วนอย่างละเอียด ผู้รับการถ่ายทอดปฏิบัติตามทีละขั้นตอน โดยผู้ถ่ายทอดคอยสังเกตให้คำแนะนำทันที เน้นความถูกต้องของท่าทางในแต่ละส่วน
3	ขั้นให้ผู้รับการถ่ายทอดปฏิบัติทักษะย่อย (Practice of sub-skills)	ผู้รับการถ่ายทอดฝึกปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเองซ้ำ ๆ โดยไม่มีคนสาธิตนำ ผู้ถ่ายทอดเดินสังเกตการปฏิบัติของผู้รับการถ่ายทอดแต่ละคน และให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล และแก้ไขข้อบกพร่องทันทีที่พบ พร้อมอธิบายวิธีการปรับปรุง
4	ขั้นให้เทคนิควิธีการ (Giving techniques)	ผู้ถ่ายทอดบอกเทคนิคเฉพาะและรายละเอียดปลีกย่อยในการปฏิบัติท่ารำให้สวยงาม และสาธิตการควบคุมลมหายใจ การทรงตัว การเน้นจังหวะ วิธีการสื่ออารมณ์ แสดงสีหน้า การใช้สายตาให้สอดคล้องกับบทบาท พร้อมสอนวิธีการเชื่อมท่ารำให้กลมกลืน และการปรับจังหวะให้เข้ากับดนตรี
5	ขั้นให้ผู้รับการถ่ายทอดเชื่อมโยงทักษะย่อย (Connecting sub-skills to form a complete skill)	ผู้รับการถ่ายทอดปฏิบัติท่ารำอย่างต่อเนื่องโดยเชื่อมโยงทักษะย่อยทั้งหมดเข้าด้วยกัน ผู้รับการถ่ายทอดฝึกปฏิบัติกับดนตรีประกอบจริงปรับจังหวะและอารมณ์ให้เข้ากับบทเพลง ผู้ถ่ายทอดประเมินการแสดงโดยรวมและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงผู้รับการถ่ายทอดอาจฝึกเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้การรำประกอบกัน การรักษาระยะห่าง 1 และการเคลื่อนไหวพร้อมเพรียงกัน

หมายเหตุ. โดย อาทิตยา เงินแดง และคณะ (2568)

3. แบบวัดทักษะปฏิบัติท่ารำระบำนางสงกรานต์ โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามประเด็น จำนวน 5 ด้าน คือ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามนาฏยศัพท์ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามจังหวะ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามทำนองเพลง มีความมั่นใจในการปฏิบัติท่ารำ และใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงได้ถูกต้อง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubrics Scoring 4 ระดับ 20 คะแนน ที่ผ่านการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้อง

ทางภาษาของข้อความในแต่ละข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00

4. แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยประเมินตามประเด็นใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ที่ผ่านการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องทางภาษาของข้อความในแต่ละข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา มัธยมนันท์ 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา อนุวัฒน์ 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณพัชร วิชาสวัสดิ์ 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชกร ชิตท้วม และ 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิกรม กรุงแก้ว พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00

5. แบบประเมินความพึงพอใจ โดยประเมินตามประเด็น 4 ด้าน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ ที่ผ่านการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องทางภาษาของข้อความในแต่ละข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา มัธยมนันท์ 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา อนุวัฒน์ 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณพัชร วิชาสวัสดิ์ 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชกร ชิตท้วม และ 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิกรม กรุงแก้ว พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือแบบวัดและประเมินผลการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบวัดทักษะปฏิบัติ ท่ารำ แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง
3. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา มัธยมนันท์ 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา อนุวัฒน์ 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณพัชร วิชาสวัสดิ์ 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชกร ชิตท้วม และ 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิกรม กรุงแก้ว
4. ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของเนื้อหา มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 และความเหมาะสม
5. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างเพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ในการศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติระบำนางสงกรานต์ พร้อมนัดหมายเวลาและสถานที่ในการดำเนินกิจกรรม
2. ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส 5 ขั้นตอน จำนวน 15 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 45 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเริ่มจากการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทำความเข้าใจรูปแบบและองค์ประกอบการแสดงระบำนางสงกรานต์ ต่อด้วยการถ่ายทอดทักษะการร้อง การปฏิบัติท่ารำและการใช้อุปกรณ์

3. หลังจากดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส ผู้วิจัยประเมินทักษะปฏิบัติทำรำระบำนางสงกรานต์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย 1) อาจารย์นพรัตน์ศุภากร หวังในธรรม 2) รองศาสตราจารย์นฤมล ชื่นสัมฤทธิ์ 3) อาจารย์ ดร.ขวลิต สุนทรานนท์ 4) อาจารย์สุณี ลิ้มปิยพันธ์ และ 5) อาจารย์นันทา น้อยนิษฐ์ ใช้เกณฑ์การประเมินตามประเด็น จำนวน 5 ด้าน คือ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามนาฏยศัพท์ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามจังหวะ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามทำนองเพลง มีความมั่นใจในการปฏิบัติท่ารำ และใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงได้ถูกต้อง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubrics Scoring 4 ระดับ 20 คะแนน

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยประเมินตามประเด็นใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจ โดยประเมินตามประเด็น 4 ด้าน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ หลังจากการนำเสนอผลงานการแสดงบนเวที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล/เทคนิคที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส

2. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ ของทักษะปฏิบัติท่ารำระบำนางสงกรานต์ โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามประเด็น จำนวน 5 ด้าน คือ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามนาฏยศัพท์ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามจังหวะ ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามทำนองเพลง มีความมั่นใจในการปฏิบัติท่ารำ และใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงได้ถูกต้อง

3. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การรับรู้ความสามารถของตนเอง

4. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจ โดยประเมินตามประเด็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านผู้ถ่ายทอด 2) ด้านความรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการถ่ายทอด และ 4) ด้านระยะเวลา/สถานที่/อาหาร

5. นำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวัดทักษะปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์ จากการศึกษากระบวนการถ่ายทอดท่ารำ โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของเดวิส ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน พบว่า ทักษะปฏิบัติท่ารำระบำนางสงกรานต์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 สามารถจัดลำดับทักษะปฏิบัติท่ารำที่มีค่าคะแนนสูงในด้านปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามนาฏยศัพท์ และด้านมีความมั่นใจ ในการปฏิบัติท่ารำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 รองลงมา ด้านใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และด้านปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามจังหวะและด้านปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามทำนองเพลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ตารางผลการประเมินทักษะปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์

คนที่	ประเด็นการประเมิน					รวม (20 คะแนน)
	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้องตาม นาฏยศัพท์ (4 คะแนน)	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้องตาม จังหวะ (4 คะแนน)	ปฏิบัติทำท่าได้ ถูกต้องตาม ทำนองเพลง (4 คะแนน)	มีความมั่นใจใน การปฏิบัติท่า (4 คะแนน)	ใช้อุปกรณ์ ประกอบการ แสดงได้ถูกต้อง (4 คะแนน)	
1	4	3	3	4	3	17
2	4	3	3	4	3	17
3	4	3	3	4	3	17
4	4	3	3	3	3	16
5	4	3	3	4	3	17
6	3	3	3	4	3	16
7	4	3	3	4	3	17
8	4	3	3	3	4	16
9	4	3	3	4	4	18
10	4	3	3	4	4	17
11	3	2	3	4	4	17
12	4	3	3	4	4	18
13	4	3	2	4	4	18
14	4	3	3	4	4	18
$\bar{x}$	3.86	2.93	2.93	3.86	3.50	17.07
S.D.	0.36	0.27	0.27	0.36	0.52	0.73

หมายเหตุ. โดย อาทิตยา เงินแดง และคณะ (2568)

2. ผลการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์ พบว่า การรับรู้ความสามารถตนเองของผู้รับการถ่ายทอดในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้รับการถ่ายทอดรู้สึกมั่นใจ และสามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกผ่านการแสดงสีหน้าและท่าทำได้ที่มีความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับจังหวะและท่วงทำนองเพลง อีกทั้งยังเปิดรับคำติชมจากผู้ถ่ายทอดหรือผู้อื่น รับรู้ข้อบกพร่อง และสามารถนำไปปรับปรุงตนเองได้โดยการจดจำและแสดงท่าทำได้ถูกต้อง เข้าใจเนื้อเรื่องหรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เมื่อเกิดข้อผิดพลาดระหว่างการแสดงและเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและสง่างามตามแบบแผนได้อย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อสร้างจุดแข็งและเอกลักษณ์ของตนเองการเทคนิคที่ได้รับถ่ายทอดตามลำดับ

ตารางที่ 3 ตารางผลการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง $n = 14$

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. มีความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับจังหวะและท่วงทำนองเพลง	4.65	0.55	มากที่สุด	3
2. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและสง่างามตามแบบแผน	4.57	0.45	มากที่สุด	7
3. สามารถจดจำและแสดงท่าทำได้ถูกต้อง	4.63	0.61	มากที่สุด	4
4. สามารถแสดงได้อย่างสอดคล้องและพร้อมเพรียงกัน	4.55	0.48	มากที่สุด	8
5. สามารถสื่อสารอารมณ์และความรู้สึกผ่านการแสดงสีหน้าและท่าทำได้	4.66	0.50	มากที่สุด	2
6. สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องหรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี	4.61	0.52	มากที่สุด	5
7. รู้สึกมั่นใจเมื่อต้องขึ้นแสดงต่อหน้าผู้ชม	4.70	0.49	มากที่สุด	1
8. สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เมื่อเกิดข้อผิดพลาดระหว่างการแสดง	4.58	0.57	มากที่สุด	6
9. เปิดรับคำติชมจากผู้ถ่ายทอดหรือผู้อื่น รับรู้ข้อบกพร่อง และสามารถนำไปปรับปรุงตนเองได้	4.65	0.49	มากที่สุด	3
10. สามารถสร้างจุดแข็งและเอกลักษณ์ของตนเองการเทคนิคที่ได้รับการถ่ายทอด	4.53	0.53	มากที่สุด	9
รวม	4.61	0.52	มากที่สุด	

หมายเหตุ. โดย อาทิตยา เงินแดง และคณะ (2568)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ถ่ายทอด มีบุคลิกภาพและความเชื่อมั่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ด้านความรู้ ได้รับความรู้ที่มากและกระบวนท่ารำระบำนางสงกรานต์ หลังการได้รับการถ่ายทอดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ด้านการจัดกิจกรรมการถ่ายทอด ได้รับประโยชน์ และความรู้กิจกรรมการถ่ายทอดการแสดงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และด้านระยะเวลา/สถานที่/อาหาร มีการดูแลอาหารและเครื่องดื่มระหว่างการถ่ายทอดการแสดงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 ในด้านข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวมของผู้รับการถ่ายทอดกล่าวว่า ผู้ถ่ายทอดควรสะท้อนและอธิบายเทคนิคพร้อมการจับท่ารำของผู้รับการถ่ายทอดเป็นรายบุคคล อย่างละเอียดเพื่อแก้ปัญหาและเพิ่มเติมลีลาการสื่อสารอารมณ์ตามลักษณะของตัวละครได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ อาจจะมีกิจกรรมละลายพฤติกรรมและสร้างการรับรู้ของวัฒนธรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้ถ่ายทอดและผู้รับการถ่ายทอดเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4 ตารางผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิส $n = 14$

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านผู้ถ่ายทอด				
1.1 ความพร้อมและการเตรียมตัวของผู้ถ่ายทอด	4.80	0.48	มากที่สุด	2
1.2 ความรู้ ความสามารถของผู้ถ่ายทอด	4.65	0.42	มากที่สุด	3
1.3 เทคนิคหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้ถ่ายทอด	4.60	0.48	มากที่สุด	4
1.4 การให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติท่ารำหรือการตอบคำถามของผู้ถ่ายทอด	4.65	0.50	มากที่สุด	3
1.5 บุคลิกภาพและความเชื่อมั่นของผู้ถ่ายทอด	4.85	0.55	มากที่สุด	1
รวมด้านผู้ถ่ายทอด	4.71	0.49	มากที่สุด	

หมายเหตุ. โดย อาทิตยา เงินแดง และคณะ (2568)

ตารางที่ 4 ตารางผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิส $n = 14$ (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
2. ด้านความรู้				
2.1 ความรู้เรื่องที่มาและกระบวนการทำร่ำระบำนางสงกรานต์ หลังการได้รับการถ่ายทอด	4.85	0.53	มากที่สุด	1
2.2 การนำความรู้และเทคนิคไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อยอดหรือประกอบอาชีพในอนาคต	4.70	0.55	มากที่สุด	2
2.3 การนำความรู้ไปเผยแพร่หรือถ่ายทอดให้กับผู้อื่น	4.65	0.45	มากที่สุด	3
รวมด้านความรู้	4.73	0.51	มากที่สุด	
3. ด้านการจัดกิจกรรมการถ่ายทอด				
3.1 ความสอดคล้องของกิจกรรมการถ่ายทอดกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด	4
3.2 ความเหมาะสมของรูปแบบและลำดับขั้นตอนในการถ่ายทอดการแสดง	4.65	0.53	มากที่สุด	3
3.3 ความยืดหยุ่นหรือการปรับกิจกรรมตามความเหมาะสมของสถานการณ์การถ่ายทอดการแสดง	4.70	0.45	มากที่สุด	2
3.4 ความหลากหลายของกิจกรรมและเทคนิคในการถ่ายทอดการแสดง	4.55	0.55	มากที่สุด	5
3.5 ประโยชน์หรือความรู้จากการได้รับจากกิจกรรมการถ่ายทอดการแสดง	4.85	0.50	มากที่สุด	1
รวมด้านการจัดกิจกรรมการถ่ายทอด	4.67	0.52	มากที่สุด	
4. ด้านระยะเวลา/สถานที่/อาหาร				
4.1 อาคารสถานที่ใช้ในการถ่ายทอดการแสดง	4.60	0.52	มากที่สุด	4
4.2 ระยะเวลาในการถ่ายทอดการแสดง	4.65	0.50	มากที่สุด	3
4.3 ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์การถ่ายทอดการแสดง	4.70	0.50	มากที่สุด	2
4.4 อาหารและเครื่องดื่มระหว่างการถ่ายทอดการแสดง	4.75	0.45	มากที่สุด	1
รวมด้านระยะเวลา/สถานที่/อาหาร	4.68	0.49	มากที่สุด	
รวม	4.70	0.50	มากที่สุด	

หมายเหตุ. โดย อาทิตยา เงินแดง และคณะ (2568)

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการวัดทักษะปฏิบัติการแสดงระบำนางสงกรานต์ จากการศึกษากระบวนการถ่ายทอดทำรำ โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของเดวิส โดยมีแนวคิดสำคัญคือการแบ่งทักษะใหญ่เป็นทักษะย่อย เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดฝึกฝนทีละส่วนก่อนจะนำมาเชื่อมโยงกันจนเกิดเป็นทักษะที่สมบูรณ์ ที่สามารถพัฒนาทักษะในการปฏิบัติทำรำของผู้รับการถ่ายทอดโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.07 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ที่สอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2560) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติเป็นการสอนที่ให้นักเรียนสามารถทำตามขั้นตอนและให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะปฏิบัติจนส่งผลทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับ ชนันธร หิรัญเชาว์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นพบว่า ทักษะทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการเรียงลำดับเป็นขั้นตอนโดยการเรียนรู้จากง่ายไปหายากและการปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ซ้ำ ๆ จึงทำให้นักเรียนมีความเข้าใจทักษะนาฏศิลป์ไทยและเนื้อหาที่เรียนได้อย่างละเอียดเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ไทยสูงขึ้น สอดคล้องกับ ชนากานต์ อ่อนประทุม (2563); นฤเบศน์ ระดาเขต

และ สุชีรินณ์ อามาตย์บัณฑิต (2565) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เป็นรูปแบบจัดกิจกรรมที่เน้นการกระทำ การลงมือปฏิบัติจริง โดยมีหลักการแบ่งเนื้อหาของหน่วยใหญ่ออกเป็น หน่วยย่อยให้ละเอียดเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพที่น่าสนใจและสอดคล้องกับการเรียนการสอนนาฏศิลป์ พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติหลักเรียนในระดับดีมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.50 และยังสอดคล้องกับ ศศิณา นิยมสุข (2565) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.52 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ตามแนวคิดของเดวิส ได้สร้างถูกต้องตาม หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส และสอดคล้องกับ จิรัชญา สิวกระโทก, วัชร ช่างบุญเรือง และ สุภาวดี กาญจนเกตุ (2568) กล่าวว่า รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ เดวิส เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติ การกระทำ และการแสดงออกต่าง ๆ ของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนาด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก โดยภาพรวมพบว่านักเรียนมีทักษะปฏิบัติเรื่องนาฏศิลป์ไทยหลังเรียนอยู่ใน ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 83.20 และสอดคล้องกับ รวิภาส ทองศรี และจิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์ (2568) ที่ได้ ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติการสร้างภาพเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีประสิทธิภาพ 81.97/81.94 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 ทั้งนี้ เพราะมีการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ของเดวิส มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติที่เริ่มจากทักษะย่อย ๆ ให้ได้ก่อน แล้วค่อย เชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนอย่างมีระบบผ่านการ ตรวจสอบและได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและนำไป ทดลองใช้ และได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผลการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้รับการถ่ายทอดในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ผู้รับการถ่ายทอดรู้สึกมั่นใจ เมื่อต้องขึ้นแสดงต่อหน้าผู้ชม และสามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกผ่านการแสดงสีหน้าและท่าทำได้ที่มีความ เข้าใจที่ดีเกี่ยวกับจังหวะและท่วงทำนองเพลง อีกทั้งยังเปิดรับคำติชมจากผู้ถ่ายทอดหรือผู้อื่น รับรู้ข้อบกพร่อง และสามารถนำไปปรับปรุงตนเองได้ โดยการจดจำและแสดงท่าทำได้ถูกต้อง เข้าใจเนื้อเรื่องหรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เมื่อเกิดข้อผิดพลาดระหว่างการแสดง และเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและสง่างามตามแบบแผนได้อย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อสร้างจุดแข็ง และเอกลักษณ์ของตนเองเทคนิคที่ได้รับการถ่ายทอด สอดคล้องกับ Bandura (1996) กล่าวว่า การศึกษา การรับรู้ ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) เป็นการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ในการจัดการระบบและพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุผลที่กำหนดเอาไว้ การรับรู้ความสามารถของตนเองจึงเป็น ตัวกำหนดที่สำคัญตัวหนึ่งของการกระทำของมนุษย์ต่อการเรียนรู้ต่อความสำเร็จของบุคคล โดยเฉพาะ ความสำเร็จทางด้านการเรียนของนักเรียน และยังสอดคล้องกับ นุชนาถ ประกาศ และจิตติยา สมบัติบุรณ์ (2562) กล่าวว่า การที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมใดจนเกิดความสำเร็จได้ด้วยตนเอง จะทำให้มีการรับรู้ ความสามารถของตนเองในเรื่องนั้นสูง และเชื่อว่าหากได้ทำกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอีกจะสามารถ ทำได้สำเร็จเหมือนครั้งก่อน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการถ่ายทอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 ที่สอดคล้องกับ ชนินทร์ หิรัญเชาว์ (2562) นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ตามจินตนาการอย่างอิสระและจากประสบการณ์เดิมที่มีจะมีการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น และมีการจัดกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและชอบในการเรียนรู้เป็นอย่างดี จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Shell (1975) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกเมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข และยังสอดคล้องกับ ชนากานต์ อ่อนประทุม (2563) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 และ ศศิณานิยมสุข (2565) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ตามแนวคิดของเดวิส ร่วมกับ แอปพลิเคชัน TikTok ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสารคามพิทยาคม เป็นไปในทางบวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.61) ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ตามแนวคิด ของเดวิส ร่วมกับ แอปพลิเคชัน TikTok เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกท้าทายในการเรียน ได้เรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชัน นักเรียนได้กันฝึกปฏิบัติทักษะจากง่ายไปหายาก สามารถเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์และชำนาญได้ด้วยตนเอง มีทักษะทางนาฏศิลป์เพิ่มมากขึ้น ได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงหลักสำคัญในการสร้างองค์ประกอบและขั้นตอน และยังสอดคล้องกับ จิรัชญา สีวกระโทก, วชิรี แสงบุญเรือง และ สุภาวดี กาญจนเกตุ (2568) กล่าวว่า รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติ การกระทำ และการแสดงออกต่าง ๆ ของผู้เรียน ที่มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรคำนึงถึงการจัดทำคู่มือประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปปรับใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทย โดยเน้นการแบ่งเนื้อหาหรือทำรายการออกเป็นทักษะย่อยตามขั้นตอนของเดวิส

1.2 เน้นการฝึกปฏิบัติและแก้ไขจุดบกพร่องเป็นรายบุคคล โดยผู้สอนควรให้เวลากับผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติทักษะย่อยอย่างเพียงพอ และให้ข้อเสนอแนะเชิงเทคนิคเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงความอ่อนข้อ ความถูกต้อง และความสวยงามของท่าอย่างละเอียดและเป็นรายบุคคล

1.3 บูรณาการบริบททางวัฒนธรรม การสอนทักษะการแสดงนาฏศิลป์ไทยควรมีการสอดแทรกความรู้ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และความหมาย ของการแสดงร่วมกับบริบทในปัจจุบันเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงแก่นสารและสามารถสื่อสารอารมณ์ของการแสดงได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยยกระดับการแสดงจากเพียงการปฏิบัติทักษะไปสู่ศิลปะที่สมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อยืนยันประสิทธิผลของรูปแบบเดวิสในการส่งเสริมทักษะปฏิบัติในเนื้อหรือนาฏศิลป์อื่น ๆ

2.2 การขยายกลุ่มตัวอย่างและการแสดง ไปยังกลุ่มผู้เรียนในระดับการศึกษาอื่น ๆ หรือกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างด้านพื้นฐานทักษะนาฏศิลป์ เพื่อดูผลกระทบของรูปแบบเดวิสต่อกลุ่มผู้เรียนที่หลากหลาย หรือนำรูปแบบการสอนนี้ไปทดลองใช้กับบรรดาหรือนาฏศิลป์พื้นบ้านอื่น ๆ ที่มีโครงสร้างทักษะคล้ายคลึงกัน เพื่อศึกษาว่ารูปแบบนี้สามารถประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง

2.3 ศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากทักษะการแสดง เช่น ความคิดสร้างสรรค์ทางการแสดงนาฏศิลป์ ความคงทนในการเรียนรู้ หรือเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนนาฏศิลป์ด้วยรูปแบบของเดวิส

รายการอ้างอิง

- จิรัชญา สิวกระโทก, วชิร แซงบุญเรือง และ สุภาวดี กาญจนเกต. (2568). การพัฒนาทักษะปฏิบัติเรื่องนาฏศิลป์ไทย ตามรูปแบบการสอนของเดวิสร่วมกับแอปพลิเคชัน TikTok สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศรีวันลัทธิวิจัย*, 15(1), 257-274.
- ชนากานต์ อ่อนประทุม. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของ เดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนันธร หิรัญเชาว์. (2562). การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ชลธิชา กฤษณมิตร และคณะ. (2563). การศึกษารูปแบบละครเรื่องตำนานวันสงกรานต์: นายเสรี หวังในธรรม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต]. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ทิตนา แหมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤเบศน์ ระดาเขต และ สุชีรินันท์ อามาตย์บัณฑิต. (2565). การพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับมัลติมีเดียของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 365-381.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning*. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- นุชนาถ ประกาศ และจิตติยา สมบัติบุรณ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เสมือนจริงเพื่อส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี*, 20(1), 200-215.
- มานิช บุญทองเล็ก. (2558). *นาฏศิลป์ในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : พลิบเปิดเอ็ก.

- รวิภาส ทองศรี และจิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์. (2568). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติการสร้างภาพเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 19(3), 328-335. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/283169/187268>
- รัฐศาสตร์ จันเจริญ. (2568). *ละครตำนานพื้นเมืองเรื่องสงครามต๋อนเขยือศีรษะทำวักบิลพรหม*. สืบค้นจาก <https://www.Facebook.com/100064374172727/posts/ละครตำนานพื้นเมืองเรื่องสงครามต๋อนเขยือศีรษะทำวักบิลพรหม>.
- วลิตา อุ่นเรือน และ Keith D. Aytch. (2566). กลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิภาพโดยใช้สะเต็มศึกษาสำหรับผู้เรียน Generation Z. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 6(6), 383-398.
- วาริ ทิมอินทร์. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชานาฏศิลป์: ระบายกลามหมู่ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิรดี จินตะโล และปรวัน แพทยานนท์. (2561). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ตามแนวคิด ของซิมพ์สัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ. *วารสารพัฒนาศิลป์วิชาการ*, 2 (ฉบับพิเศษ), 97-112.
- ศศิณา นิยมสุข. (2565). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่องร่ายวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับ แอปพลิเคชัน TikTok สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanism in human agency. *American Psychologist*. vol.37, no.2, pp. 122-147. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.37.2.122>
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, NJ.
- Bandura, A. (2000). Self-efficacy: The foundation of agency, Control of human behavior, mental processes, and consciousness: Essays in honor of the 60th birthday of August Flammer, 16.
- Bandura, A., Barbaranelli, C., Caprara G. V., & Pastorelli, C. (1996). Multifaceted Impact of Self-Efficacy Beliefs on Academic Functioning. *Child Development*. vol. 67, No.3, pp. 1206-1222. <https://doi.org/10.2307/1131888>
- Boontonglek, M., Rittibul, P., Orachun, R., & Boonsong, P. (2023). Dramatic Arts Innovation and Learning Management in the 21st Century. *Asian Journal of Arts and Culture*. vol.23, no.2. pp. 1-11. <https://doi.org/10.48048/ajac.2023.260039>
- Davies, I. K. (1971). *The Management of Learning*. Mc Graw-Hill.
- Kotler, P. (2006). *Marketing Management the millenium Edition*. PrenticeHall Inc, 160

- National Advisory Committee on Creative and Cultural Education (NACCCE). (1999). *All our futures: Creativity, Culture, and education*. London: DfEE.
- Newstrom, J. W. & Davis, K. (1997). *Orgazation behavior: Human behavior at work*. Allyn and Bacon, 83.
- Saavedra, A. R. and Opfer, V. D. (2012). *Teaching and Learning 21st Century Skills: Lessons from the learning Sciences*. Asia Society, Retrieved from <https://asiasociety.org/education/teaching-and-learning-21st-century-skills>
- Shell, M. W. (1964). *Human judgments and optimality*. N.P.: Wiley.
- Shell, M. W. (1975). *Responding to social Change*. Dowden Hutchison Press, 252-268.
- Wang Dehua (1992). Bandura's self-efficacy theory review. *Journal of Hubei Normal University* (Philosophy and Social Sciences edition). (05), pp. 98-101.
- Zhang Li, Xu Xin. (2023). The influence of local sense on college students' learning behavior: the chain mediation effect of learning adaptability and learning self-efficacy. *The Chinese Journal of Health Psychology*.
- Zhou Wenxia, Guo Guiping. (2006). Self-efficacy: concept, theory, and application [J]. *Journal of Renmin University of China*. (1), pp. 91-97.